

YTOja Yhteistyössä

Integraatiolla tarkoitetaan tässä yhteydessä yhteisten tutkinnon osien opiskelun yhdistämistä ammatillisten tutkinnon osien opiskeluun. Tätä tehdään sekä sisällöllisesti että fyysisesti siten, että opiskelu tapahtuu erilaisia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Integrointia toteutetaan moninaisilla ja monitasoisilla tavoilla YTO-opettajien ja ammatillisten opettajien yhteistyönä.

1. Sisällöllinen integraatio

- YTO-opiskelun sisältö liitetään ammatillisten opintojen aiheiteemoihin.
- Opiskelumateriaalia valittaessa YTO-opettajat tekevät usein yhteistyötä ammatillisten opettajien kanssa. Näin YTO-opiskelussa voidaan hyödyntää esimerkiksi samoja autenttisia manuaaleja, työohjeita, turvallisuusohjeita yms. kuin ammatillisissakin opinnoissa.
- Oppimistilanteisiin valitaan sellaisia tehtävätyyppejä, jotka ovat mahdollisimman lähellä ammatillisia arkitilanteita ja työtehtäviä.

Esimerkki:

Opiskelija tekee esim. videon, kirjallisen tuotoksen tai työvaiheselosteen sillä hetkellä opiskeltavista työtehtävistään äidinkielellä, toisella kotimaisella tai vieraalla kielellä.

2. Sisällöllinen ja osittainen oppimisympäristöllinen integraatio/osittainen samanaikaisopetus

- YTO-opiskelusta osa toteutetaan ammatillisissa oppimisympäristöissä ja/tai samanaikaisopetuksessa.
- Opiskelu toteutetaan osin teoriaopiskeluna, osin ammatillisissa oppimisympäristöissä tai työpaikoille jalkautettuna. Jalkautuminen voi tarkoittaa konkreettista opetuksen fyysistä siirtämistä, mutta se voi myös tarkoittaa joskus esim. työpaikan työtehtäviin nivottuja etätehtäviä.

Esimerkki 1:

Kiinteistöhuoltajien toisen kotimaisen kielen opiskelu toteutetaan siten, että opiskellaan luokkaympäristössä, verkkoympäristössä sekä ammatillisissa oppimisympäristöissä kuten varastotiloissa ja pihatöiden parissa. Työturvallisuuteen liittyvää viestintää sekä ammatillista viestintää opiskellaan ja harjoitellaan kaikissa edellä mainituissa oppimisympäristöissä YTO-opettajan ohjauksessa.

Esimerkki 2:

Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämisen opiskelu yhdistetään Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammatillisiin opintoihin (Asiakaslähtöisten puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuottaminen ja Ylläpitosiivouspalvelut). Puolet opiskelusta toteutetaan YTO-opettajan ja ammatillisen opettajan samanaikaisopetuksena ammatillisissa oppimisympäristöissä. YTO-opettaja ohjaa työergonomiaa, ravintoasioita, jalkojen terveyteen liittyviä asioita. Työskentelyn lomassa pidetään alakohtaista taukoliikuntaa käsillä olevia työvälineitä hyödyntäen. Liikuntatiloissa järjestetään työkykyä ylläpitävää ja työstä palauttavaa liikuntaa sekä rentoutumista.

Esimerkki 3:

Kielten opiskelu yhdistetään Ravintola- ja catering-alan ammatillisiin opintoihin. Opiskelu tapahtuu vuorotellen luokahuoneessa ja ammatillisessa ympäristössä. YTO-opettajan johdolla valmistellaan tulevaa keittiötyöskentelyä opiskeltavalla kielellä. Ammatillisen opettajan kanssa kullekin kerralle sovitut reseptit sekä keskeinen hygieniaan, työturvallisuuteen, ruoanlaittoon ja siivoukseen liittyvä viestintä opiskellaan. Keittiötyöskentely toteutetaan YTO-opettajan ja ammatillisen opettajan samanaikaisopetuksena. Myös kielitaidon arviointi toteutetaan keittiötyöskentelyn yhteydessä.

3. Sisällöllinen ja kokonaan myös oppimisympäristöllinen integraatio

- YTO-opiskelu on nivottu kokonaan ammatillisen opiskelun ja työskentelyn yhteyteen ja YTO-opettaja on mukana ammatillisissa oppimisympäristöissä.
- Lisäksi opiskelijat voivat tehdä työhönsä liittyviä tehtäviä, joita YTO-opettaja ohjaa esim. verkossa.

4. Kokoaikainen samanaikaisopetus

- YTO-opiskelu ja ammatillinen opiskelu toteutetaan samanaikaisopetuksena.
- YTO-opettaja ja ammatillinen opettaja ohjaavat yhdessä opiskelua, joka voidaan toteuttaa osin luokkamutoisena, osin ammatillisissa oppimisympäristöissä, osin verkko-opiskeluna.

Esimerkki:

Teemälähtöinen opetus ajoneuvoasentajien ammatillisissa opinnoissa. YTO-opettajan, ammatillisen opettajan ja osin myös työvalmentajan yhdessä suunnittelema ja toteutettava kokonaisuus aiheena työelämätaidot, työelämälähtöinen viestintä. Teeman puitteissa opiskellaan mm. työelämätaitoja, työyhteisössä toimimista, työelämän puheviestintää sekä sanatonta viestintää, cv:n kirjoittamista, työn hakemista. Opiskelu tapahtuu moninaisissa oppimisympäristöissä.

5. Integraatio toteutetaan osana isompaa kokonaisuutta, projektia, opintoretkeä tms.

- Integraatiota toteutetaan projektien tai opintoretkien osana.
- Opiskelu on tällöin monialaista ja kytketään useisiin eri opiskelusisältöihin.

Esimerkki:

Liiketoiminnan opiskelijat vierailevat esim. Nuori yrittäjyys tapahtumassa. Opiskelijat saavat yto-opettajilta sekä ammatillisilta opettajilta vierailuun liittyvät oppimistehtävät, jotka käydään vierailun jälkeen yhdessä läpi. Vieraan kielen osalta tehtävä voi olla esim. yhden yrityksen lyhyt esittely suullisesti ja kirjallisesti ennalta annettujen ohjeiden mukaisesti.

6. Integraatio yksilöllisellä työelämäpolulla

- YTO-opiskelu räätälöidään kokonaan työelämässä oppimiseen ja kyseiseen työympäristöön
- Opiskelija opiskelee pääsääntöisesti työelämässä. Tällöin hänen YTO-opintojaan integroidaan työpaikan työympäristöön. Opiskelija tekee työhönsä liitettyjä oppimistehtäviä itsenäisesti ja käy välillä tapaamassa opettajaa. Hän voi saada opettajalta ohjausta myös verkkoympäristössä.

Esimerkki:

Opiskelijan vieraan kielen opiskelu yhdistetään työelämään. Opiskelija saa opettajalta ohjausta ja työpaikan työtilanteisiin liitettyjä opiskelutehtäviä. Itsenäisen opiskelun jälkeen opiskelija sopii tapaamisen opettajan kanssa ja osoittaa osaamisensa. Hän kertoo suullisesti työhönsä ja työturvallisuuteen liittyvistä asioista omalta työpaikaltaan. Lisäksi hän esittelee sovittuja kirjallisia tuotoksiaan.

Integraation lähtökohdat

- Integraation tulee olla opiskelijalähtöistä. Sitä suunniteltaessa tulee aina pohtia, millainen integraation toteuttamisen tapa tukee parhaiten kyseessä olevia opiskelijoita. Joillekin sopii paremmin luokkamuotoinen opiskelu, toisille enemmän työn pariin jalkautettu.
- Tärkeää on huolehtia, että integraatio ei heikennä opiskelijan mahdollisuutta yltää tutkinnon perusteiden asettamiin keskeisiin tavoitteisiin.
- On tärkeää arvioida, mitkä opiskelun sisällöt ovat sellaisia, että opiskelija pystyy yhdistämään kaksi opiskeltavaa asiaa.
- Tärkeää on myös pohtia integraation laajuutta, ajankohtaa ja yhtymäkohtaa ammatillisiin opintoihin. Eli integroidaanko koko YTO-osa-alueen opiskelu vai vain osa siitä.
- Integraatio toteutuu parhaiten, kun sen suunnitteluun on riittävästi aikaa ja se tehdään YTO-opettajan ja ammatillisen opettajan yhteistyönä.

- Mikäli YTO-opiskelu integroidaan ammatillisiin oppimisympäristöihin, on otettava huomioon turvallisuuteen liittyvät tekijät. YTO-opettaja tarvitsee ammatilliseen oppimisympäristöön ja työtilanteisiin työparin, joka tuntee työturvallisuusasiat.
- Integraatio, etenkin samanaikaisopetus, vaatii onnistuakseen opettajilta yhteistä näkemystä sisällöistä, tavoitteista, toteuttamisen tavoista sekä selkeästä työnjaosta.

Integraation hyödyt

- Osa opiskelijoista motivoituu enemmän ammatillisissa työympäristöissä toteutetusta opiskelusta.
- Osa opiskelijoista oppii helpommin, kun asiat käsitellään ja/tai tulevat näkyviin tutussa ympäristössä.
- Opiskelijat saavat näyttää itsestään uusia piirteitä ja osaamista YTO-opettajille ja ammatillisille opettajille.
- Opiskelijat ja opettajat tutustuvat toisiinsa uudella tavalla erilaisissa oppimisympäristöissä.
- Myös opettajat joutuvat pois mukavuusalueeltaan ja oppivat uutta.
- Opiskelijoista on yleensä mukavaa saada työn parissa "opettaa" YTO-opettajille jotta-kin, minkä he tuntevat hyvin.
- Henkilökunta tutustuu paremmin toisiinsa ja myös oppii vuorovaikutuksessa, mikä lisää yhteisöllisyyttä.
- Uudenlaiset oppimisen tavat ja ympäristöt piristävät arkea.
- Oman työtavan, oppimateriaalien ja oppimisympäristöjen kehittäminen on antoisaa.

Integraation haasteet

- Hyvin toimiva ja oppimista edistävä integraatio vaatii paljon suunnittelua ja yhteistyötä, minkä toteuttaminen arjen aikataulujen puitteissa on usein haastavaa.
- YTO-opettajilla on useiden eri alojen opiskelijoita ohjattavana. Aikatauluista on usein vaikea joustaa. Samoin ammatillisten opettajat ovat kiinni omassa työssään.
- Opiskelijoiden yksilölliset polut asettavat haasteita integraation suunnittelulle ja toteuttamiselle, sillä opiskelijat saattavat edetä opiskelussaan hyvinkin eri tahtiin. Yksi voisi jo hyvinkin lähteä soveltamaan oppimaansa ammatillisiin oppimisympäristöihin, kun toinen on vasta pääsemässä vauhtiin perusasioiden kanssa.
- Jos opiskelija opiskelee pitkälti työelämässä, hänen tulisi kyetä hyvinkin itsenäiseen opiskeluun. Usein opiskelija kuitenkin tarvitsee myös opettajan ohjausta opiskelusaan.
- Kaikilta opiskelijoilta ei onnistu kahden asian (YTO + ammatillinen) yhtäaikaista opiskelua. Olisi tärkeää, että ainakin jompikumpi integroituna opiskeltava aihe on tuttu.

- On mietittävä tarkkaan, millä tavoilla opiskelijat onnistuvat saavuttamaan tutkinnon perusteiden mukaiset YTO-osaamisen keskeiset tavoitteet.
- Integraation toteuttamisen tavat ovat moninaiset ja opiskelijaryhmät kovin erilaisia. Yksi tapa sopii yhdelle ryhmälle, toinen toiselle. Vain kokeilemalla ja kokemuksia kartuttamalla voi löytää toimivia malleja. Näin ollen on haastavaa löytää oppilaitokselle yhteisiä integraation toteuttamisen prosesseja.

Integraatioprosessin vaiheet pähkinäkuoressa

1. YTO-opettajan ja ammatillisen opettajan yhteispohdinta integraation mahdollisuuksista ko. opiskelijoiden, opintojen ja aikataulujen osalta.
2. Yhteisen suunnitteluajan sopiminen (YTO-opettaja, ammatillinen opettaja, työvalmentaja)
3. Yhteissuunnittelu. Pohditaan, mitä sisältöjä lähdetään toteuttamaan vahvasti integroidusti ja mietitään niiden keskeiset sisällöt. Ideoidaan materiaalit, integraation ajankohta, toteuttamisen tapa, sovitaan työnjaosta.
4. Toteutetaan integraatio. Käydään keskustelua sen toimivuudesta ja muutetaan toteuttamisen tapaa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan.
5. Arviointi ja ideointi, kuinka saman sisällön integroinnin toteutusta voi kehittää seuraavaa kertaa varten tai mahdollisuuksista kokeilla seuraavalla kerralla jotain täysin uutta sisältöä ja tapaa.

Lisätietoja:

Sirkku Heikari-Perttilä sirkku.heikari-perttila@spesia.fi

Rita Hintsala rita.hintsala@spesia.fi